

تشویق اعضای شرکت کننده در همایشها
برای اعزام هیأت‌های زن و مرد به تعداد
تقریباً مساوی.

- در زمینه ظرفیت‌سازی و ایجاد
بسترهای مناسب با سهم خود و برای
کارکنان و اعضای هیأت مدیره ICA
دوره‌های آموزشی خاصی را برگزار
کرده‌ایم و سازمانهای تخصصی وابسته به
خود را برای انجام اقدامات مشابه تشویق
خواهیم کرد.

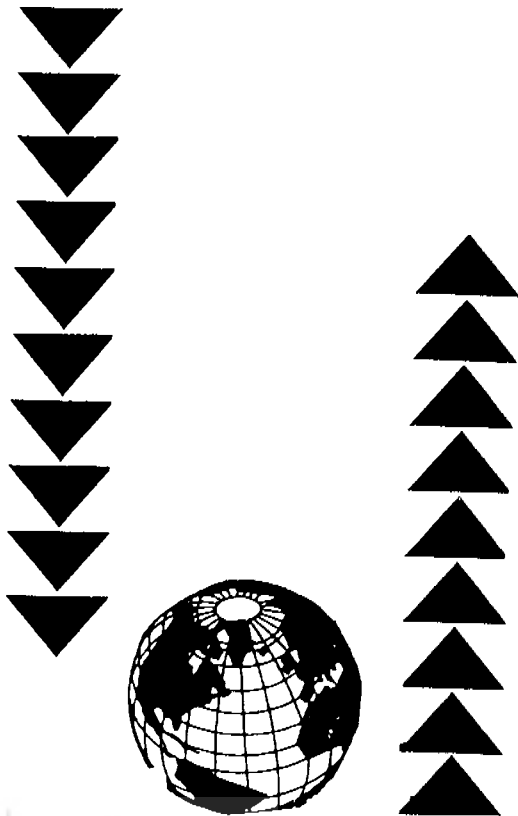
- با اعتقاد و احترام نسبت به برابری
حقوق زنان و مردان، ترتیبی اتخاذ کرده‌ایم
که حداقل ۲۰٪ از موقعیتها (فرصتهای)
انتخاباتی ICA (اعم از سطوح منطقه‌ای و
جهانی) برای انجام امور اجرایی و یا اعضای
هیأت مدیره، در سال ۲۰۰۵ توسط بانوان
بهره‌گیری شود و در این مورد خاص،
سازمانهای تخصصی خود را برای اقدامات
مشابه، تشویق خواهیم کرد.

- ما با ارائه گزارش سالانه به هیأت
مدیره ICA در خصوص وضعیت برابری
حقوق زن و مرد در خانواده ICA از طریق
آمار و ارقام مربوط به تعداد عضویت،
اشتغال و نیز تخصیص پستهایی به زنان
در ادارات گوناگون تابعه، عملاً تعهد و
احساس مسئولیت خود نسبت به تأمین
حقوق بانوان را اثبات می‌کنیم.

- و سرانجام نهایت تلاش خود را
مصرف افزایش منابع مالی و توسعه
نیروی انسانی مورد نیاز برای ارتقاء سطح
کیفی حضور بانوان به ویژه از طریق
برنامه‌های توسعه خودمان خواهیم نمود و
علاوه بر اینها در ارتباط با گسترش روابط،
آموزش کارکنان و نیز حمایت‌های لازم از
«کمیته جهانی زنان» کوشش خواهیم کرد.

من اخیراً با تمام رؤسای سازمان‌های
عضو و اعضای فعال در ICA مکاتبه کرده و
استراتژی مربوط به زنان را به اطلاع آنها
رسانده و در ارتباط با قبول مسئولیت و
انجام فعالیت در پنج زمینه مذکور به همان
نحو که ICA شخصاً عمل می‌نماید، آنها را
تشویق نموده‌ام.

به عنوان یک نهضت مبتنی بر ارزشهای
دموکراسی و برابری، شرکتهای تعاونی در

از سر زمین‌های دور ...

- مأخذ: فصلنامه اتحادیه بین‌المللی تعاون شماره ۲، سال ۲۰۰۰
- مترجم: محمود رجیبی

حقوق برابر زنان و مردان - اکنون زمان عمل است

روبرتو رودریگز رئیس هیأت مدیره ICA

بسیاری از سازمانهای تعاونی و از
جمله اتحادیه بین‌المللی تعاون (ICA)
برنامه‌ها و مصوبات (قطعنامه‌ها) بسیار
خوبی را به منظور ارتقاء کیفی فعالیتهای
زنان پی‌ریزی و تصویب نموده‌اند. اما
حقیقت غم‌انگیز این است که تعداد فوق
العاده کمی از ما در عمل و پیشرفت واقعی
موفق بوده‌ایم. ما نیز همانند دیگران، با
موانع سخت و سنگین فرهنگی تاریخی و
اجتماعی رو به رو بوده‌ایم.

بدین لحاظ هیأت مدیره ICA در نشست
مال آوریل سال جاری خود در یکی از
کشورهای آسیای، در ارتباط با ارتقاء
سطح کیفی فعالیت بانوان، استراتژی

جدیدی را اتخاذ و اعلام نمود جزئیات
راهکار مورد اشاره را در خلال مطالب همین
شماره خبرنامه ملاحظه خواهید نمود.
همچنان که خواهید دید، این استراتژی
علاوه بر ICA دیگر سازمانهای عضو ICA
را نیز مورد خطاب قرار خواهد داد.

بر همین اساس، اتحادیه بین‌المللی
تعاون رأساً گامهای مهم و فراگیری را در
این زمینه به شرح ذیل بر خواهد داشت:

- انعکاس مطلوب تعهدمان در این
خصوص از طریق گسترش و عمومیت
بخشیدن به استراتژی مذکور، نهایت تلاش
در زمینه برقراری توازن و برابری
سخنرانان زن و مرد در گردهماییها و

مؤسسات تعاونی با بسیج سرمایه برای سرمایه گذارهای مولد و ایجاد مؤسسات بیمه برای حفظ و حمایت از اندوخته‌های مورد نیاز در جهت تشویق افراد برای تشکیل بنگاههای تجاری جدید و نهایتاً مشاغل جدید، به کار و فعالیت مشغولند.

می‌برند، توان و استعداد این قبیل تعاونی‌ها در واقع در قالب انسجام و بسیج بانوان و جوانان در نیروی کار، مثبت ارزیابی می‌شود.

اما باید به این نکته مهم اشاره داشت که تعاونی‌ها در حقیقت بنگاههای تجاری می‌باشند و نه صرفاً ابزاری برای اعمال سیاستهای عمومی (اجتماعی). آنها از طریق مکانیسم پاسخگویی به نیازمندیهای بازار به شیوه‌های مکفی و کارآمد، ایجاد شغل می‌نمایند.

نیل به اهداف اشتغال کامل مستلزم این است که دولت، جامعه شناسان و اصولاً جامعه مدنی شرایطی را فراهم نمایند که همه افراد بتوانند در کارهای مولد مشارکت داشته و از منافع یک شغل خوب و پر ثمر، بهره‌مند شوند. تعاونی‌ها، به عنوان بنگاههای اقتصادی علاقمند به جوامعی که در آنها به کار و فعالیت می‌پردازند، ایفای نقش می‌نمایند. در همین راستا، تعاونی‌ها در حفظ و حراست از دولتهای دموکراتیک و حتی صلح پایدار که از سوی نیروهای بیکار ولی مؤثر در رویدادهای اقتصادی اجتماعی و نیز محرومین تهدید می‌شوند، سهم بسیار مهمی دارند.

به همین دلیل است که تعاونی‌ها نیز نیازمند و مستحق داشتن شرایط سیاسی مطلوبی برای کارکردن می‌باشند. لذا، زمانی که تعاونی‌ها درخواست تغییر و تحول در قوانین مدنی (ملی) جوامع خویش، انطباق با اعلامیه‌های سازمان ملل و یا مثلاً اصلاح و استفاده از مصوبه ۱۲۷ دفتر بین‌المللی کار ILO را ارائه می‌دهند، دولتها می‌بایست دریابند که اعمال سیاستهای حمایتی در جهت تقویت تعاونی‌ها، پیشرفتهای اقتصادی اجتماعی را علاوه بر گسترش و تعمیق زمینه‌های رشد و توسعه کمی و

در سر تا سر جهان، تعداد تعاونی‌های متعلق به خود کارگران (تعاونی‌های خویش فرما) در حال افزایش است. این گونه تعاونی‌ها در حال حاضر اشتغال میلیونها کارگر در بخشهای بهداشت و درمان، خدمات اجتماعی، خدمات عمومی، آموزش، حمل و نقل و گردشگری را تأمین و تدارک می‌نمایند.

تعاونی‌های مورد اشاره به گونه‌ای فزاینده، توسط متخصصین و صاحبان حرف که خدمات دولتی یا خصوصی خود را به پایان برده‌اند، تشکیل و اداره می‌شوند. تعاونی‌ها نه تنها به عنوان منابع اصلی اشتغال در بخش اعظمی از بنگاههای تجاری و تولید کننده مواد غذایی، با ارائه خدمات به مشتریها تأمین کننده خدمات مالی، محسوب می‌شوند. بلکه منبعی مهم در ایجاد اشتغال جدید و تأمین فرصتهای شغلی رو به رشد ارزیابی می‌شود. مؤسسات تعاونی مالی با بسیج سرمایه برای سرمایه گذارهای مولد و ایجاد مؤسسات بیمه برای حفظ و حمایت از اندوخته‌های مورد نیاز در جهت تشویق افراد برای تشکیل بنگاههای تجاری جدید و نهایتاً مشاغل جدید، به کار و فعالیت مشغولند.

تعاونی‌ها، به گونه‌ای فزاینده، در ایجاد و تأمین سطح کیفی فرصتهای شغلی برای گروههای خاصی از قبیل جوانان، زنان، افراد بومی، معلولین و بخشهای غیر رسمی در تلاش هستند.

بعضی از این تعاونی‌ها در تملک خود مشتریها هستند، برخی متعلق به خود کارگران بوده و تعداد رو به افزایشی نیز سهامداران متعدد، متنوع و مختلطی را تشکیل می‌دهند. از آنجا که در بسیاری از کشورها، زنان و جوانان به عنوان منابع انسانی در شرایط کاری بسیار بد به سر

زمینه افزایش و ارتقاء برابری حقوق زن و مرد، مسئولیت اخلاقی دارند. ما همچنین در خصوص استفاده از تمامی نیروهای انسانی قابل دسترس به ویژه در راستای رویارویی با چالشهای اقتصادی امروز، دارای منافع عملی مشترکی هستیم.

بیاید زنان و جوانان را در نیروی کار منسجم کنیم

ارتقاء سطح کمی و کیفی اشتغال، شعار ملی هفتاد و هشتمین همایش ICA به مناسبت «روز بین‌المللی تعاون» و نیز زمینه اصلی مباحث ششمین اجلاس سازمان ملل به همین مناسبت بود. انتخاب و اعلام چنین روزی در جلسه ویژه اجلاس عمومی سازمان ملل که در روزهای ۲۰-۲۶ ژوئن و به منظور پیگیری مباحث مطروحه در نشست جهانی سال ۱۹۹۵ کپنهاک تحت عنوان «توسعه اجتماعی» برگزار گردید، گسترش «اشتغال مولد» و کاهش نرخ بیکاری را از اولویتهای بسیار مهم تلقی کرد.

اسناد و بیانیه‌های هر دو اجلاس، سهم بالقوه تعاونی‌ها در ایجاد و تثبیت کیفیت اشتغال در مناطق روستایی و شهری را به رسمیت شناخته شده است. طبق برآورد سازمان ملل در سال ۱۹۹۳، امرار معاش حدود ۲ میلیارد نفر و یا نیمی از جمعیت جهان، از سوی شرکتهای تعاونی، تأمین می‌گردید. بیش از ۸۰۰ میلیون نفر به عنوان اعضای تعاونی‌ها در واقع رقمی معادل یکصد میلیون شغل را در اختیار داشتند. در تعدادی از کشورهای آفریقایی، نهضت تعاون در مقام دومین کارفرمای بزرگ، در این مورد خاص از دولتها پیشی جسته‌اند. در این منطقه از جهان، اکثریت مشاغل از طریق فعالیتهای مرتبط با تعاونی‌های کشاورزی، تولید، بازاریابی و فرآوری محصولات، ایجاد شده‌اند.

تنها در اروپا، تعاونی‌ها مشاغل گوناگون بیش از ۵ میلیون نفر را تأمین می‌نمایند. همچنین پنج میلیون، تعداد کارکنان شاغل در «فدراسیون تعاونی‌های تولیدی و توزیعی چین» تخمین زده می‌شود.

کیفی جامعه تحت حکومت آنها به دنبال خواهد داشت.

استراتژی جنسیت و اقدامات انجام شده

زمینه اصلی ایجاد استراتژی جدید ICA در آوریل ۱۹۹۵ و هم‌زمان با تصویب «قطعنامه» موسوم به «برابری حقوق زنان و مردان در تعاونی‌ها» به وجود آمد. گرفتاری‌های عمده بانوان در ارتباط با درک مفاهیم اجتماعی، ناشی از اختلافات عمیق «بیولوژیک» در خلقت جنس زن به وجود می‌آید. این عامل در واقع ریشه در ساختار ایدئولوژیک و فرهنگی جوامع مختلف دارد. لیکن به نوبه خود سایر عوامل مادی تأثیر گذار در توزیع منابع، ثروت، شغل، تصمیم‌گیری و نهایتاً قدرت سیاسی را تحت تأثیر قرار می‌دهد. این گونه تلقی و برداشت از خلقت زنان، حقوق و جایگاه زنان در خانواده و زندگی اجتماعی آنان را نیز، متأثر می‌سازد.

علاوه بر تفاوت‌های فرهنگی ناشی از گذشت زمان، در جوامع گوناگون، یکی از نتایج مشترک و مشابه در تقریباً همه جا، نابرابری حقوق زنان و مردان در توزیع قدرت بین آنان بوده است. به این ترتیب موضوع جنسیت نیز همانند ورزش، طبقه اجتماعی، قومیت، جنس و حتی سن و سال، در تعیین طبقات اجتماعی زن و مرد، بیشتر به یک عامل تعیین جایگاه اجتماعی زنان شباهت دارد و همین ویژگی است که از منطقی قوی و عقلایی در برابری حقوق زنان و مردان برخوردار می‌باشد. به عبارت روشن‌تر مسائل اخلاقی - عقیدتی تعیین کننده حقوق انسانی اولیه زن و مرد در ارتقاء رشد اقتصادی مبتنی بر ایده استفاده کامل و تام از تمام منابع انسانی اعم از زن و مرد تأثیر جدی خواهند داشت.

اقدامات انجام شده کافی به نظر نمی‌رسند!

نیل به برابری حقوق زنان و مردان کاری بس دشوار است، لیکن یکی از کارهایی است که همت والای همه سطوح اجتماعی را به کمک می‌طلبد و در این میان درک عمیق و

واقعی آن چه را که برابری حقوق زنان و مردان نامیده می‌شود، شاید بزرگترین مانع پیش روی ما باشد.

به نظر می‌رسد که ساده‌ترین و آسان‌ترین برداشت این باشد که «برابری» بدین معناست که با مردم یکسان رفتار شود و در واقع سیاست‌های موجود در مورد آحاد مردم به طور مساوی و یکسان اعمال شوند.

برخورد یکسان و برابر با مردم در موقعیتها و شرایط نابرابر، به سادگی جاودانی و تثبیت نابرابریها را به دنبال خواهد داشت. بنابراین، چالش موجود این خواهد بود که مشکلات و موانع فراروی فرهنگ عمومی جامعه شناسایی شده و بستر فرهنگی فرهنگی مناسبی فراهم شود و در راستای آن، زنسان و مردان از فرصتهای برابری در زندگی و پذیرش مسئولیتهای اجتماعی برخوردار شوند و در واقع این راهکار کاملاً متفاوت از آن است که معتقد به قرار دادن زنان در مسیر سیاستها طرز تفکر یکسان حقوق زن و مرد در جامعه می‌باشد. لذا برای دستیابی به یک استراتژی عملی تعیین حقوق برابر زن و مرد، این موضوع صرفاً به صورت مشکلی فراروی جنس زن نخواهد بود، بلکه مانعی است که باید توسط هر دو جنس زن و مرد، از میان برود.

اما مادام که راهکارها و خط مشی‌های حساس نسبت به جنسیت همچنان وجود نداشته باشند، تضمینی در خصوص دیدگاههای سازمانی، فردی و حتی رفتاری در این مورد وجود نخواهد داشت. ممکن است قانونگذاری مصوبات و سیاستهای موجود، چندان هم تبعیض‌آمیز نباشد و حتی خواهان جدی برابری حقوق زن و مرد باشند، لیکن موانع نامرئی فراوانی فراروی مشارکت تمام و کمال زنان به ویژه در جایگاه تصمیم‌گیری وجود دارد که همواره تداوم خواهند داشت. نیل به برابری حقوق زن و مرد مستلزم تعریف دوباره روابط قدرت حاکم، غلبه بر موانع غیر قانونی فراروی تساوی حقوق افراد و نهایتاً رویارویی با هر نوع صدا و طرز تفکر معتقد

به نابرابری در جامعه می‌باشد. تاکنون اقداماتی که می‌بایست انجام شوند به نحوی در ادبیات سیاسی حاکم، دچار کاستی‌های فراوان شده و غیبت زنان برای حضور انبوه خود در رده‌های تصمیم‌گیری نیز به عاملی مهم و با ثبات در رویارویی با پیشرفت زنان مبدل شده‌اند. این بدان معناست که ICA می‌بایست با استفاده از تحرکات سیستماتیک و کاملاً جدی، این چالشها و موانع مرتبط با آنها را در عدم تساوی حقوق زن و مرد، از پیش روی بردارد. این طرز تفکر باید در نگاه سازمان نسبت به کارکنانش، دیدگاه رهبران، ساختارهای قدرت اجتماعی سیاسی و برنامه ریزی‌های انجام شده، جایگاه واقعی و اصلی خویش را باز یابد. این دیدگاه می‌بایست در پذیرش عضو و شناسایی راههای ایجاد تحول در این مورد خاص، تثبیت شود. ICA به عنوان یک جامعه مدنی، باید نسبت به شناسایی تمام راههای برقراری سهم برابری حقوق زن و مرد در مقیاسی بسیار وسیع‌تر، تلاش نماید. لذا به طور خلاصه و ساده باید گفت که ICA می‌بایست در داخل و خارج از ساختار خود ظرفیت و بستر مناسب را برای ارتقاء سطح برابری حقوق زن و مرد، هدایت سازمانی مورد نیاز در این زمینه، تحولات هماهنگ، بررسی سیاستهای خوب موجود و تقویت آنها، و شروع بررسی جامع و کامل تعیین جایگاه و فرصتهای برابر برای زنان و مردان را در دستور کار خود قرار دهد.

استراتژی ICA برای ارتقاء سطح برابری حقوق زنان و مردان

هدف: ارتقاء سطح برابری بین زنان و مردان در تمام سطوح تصمیم‌گیری و کارهای اجرایی در نهضت تعاون.

سازمانهای مورد نظر: تشکیلات ساختاری ICA (هیأت مدیره و سایر مقامات انتخابی، کارکنان)، و سازمانهای وابسته به ICA و کلیه سازمانهای عضو ICA

عملیات اجرایی: تقویت ساختار و ظرفیت آموزشی، اقدامات مورد نیاز جهت تعمیم و ارتقاء سطح برابری حقوق زنان و مردان.

تعاونی‌ها نه تنها به عنوان منابع اصلی اشتغال در بخش اعظمی از بنگاههای تجاری و تولیدکننده مواد غذایی، با ارائه خدمات به مشتریها تأمین کننده خدمات مالی، محسوب می‌شوند، بلکه منبعی مهم در ایجاد اشتغال جدید و تأمین فرصتهای شغلی رو به رشد ارزیابی می‌شوند.

سازمانهای عضو برای اعزام هیأتها بر مبنای برابری زنان و مردان و نیز قبول پاداش، منزلت اجتماعی، گواهینامه‌ها و یا تخفیف در هزینه (شهریه) حضور در مجامع عمومی.

* تنظیم روابط بهتر و اقدامات انجام شده در سطوح مختلف ICA برای ارتقاء سطح کیفی برابری حقوق زن و مرد به خصوص اقدامات انجام شده در سطح منطقه‌ای در قالب کارهای چاپی (انتشاراتی) و الکترونیکی.

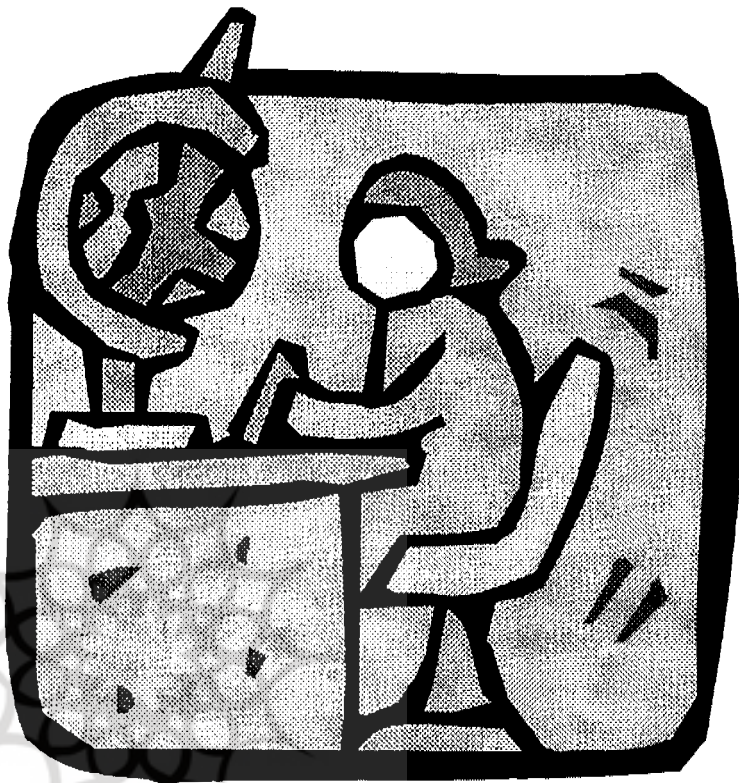
* انتشار بیانیه سالانه رئیس ICA به مناسبت روز بین المللی بانوان (۸ مارس) به عنوان ابزاری جهت اشاعه (ترویج) اطلاعات مرتبط با ارتقاء (گسترش) پیشرفتهای حاصله در توسعه (بهبود) برابری حقوق زنان و مردان و نیز نشویق کلیه دفاتر سازمانها و منابع انسانی و مالی عضو برای اعلام همین روز و یا روزهای مشابه جهت انجام فعالیتهای مشابه.

در سطوح بالایی مدیریت در تعاونی‌ها و نیز در ساختار ICA، تعهد صادقانه و روشنی بر اساس مسائل و موضوعات جنسیت و درک عمیق برابری حقوق، اعلام گردیده است. اصولاً این نکته ضروری است که آموزش مسائل جنسیت می‌بایست در تمام سطوح سازمانی تأمین شود. اما شروع موضوع باید از سطح بسیار بالایی مدیریت صورت گیرد.

۲- بستر سازی مناسب و آموزش

* آموزش اعضاء هیأت مدیره ICA تا آن جا که آموزش لازم به صورت تخصصی در یک اجلاس یک یا دو روزه اجازه می‌دهد و بودجه ICA هم برای تخصیص یک دوره آموزشی به ویژه بهره مندی اعضاء جدید هیأت مدیره از آموزشهای خاص جنسیت، پیش بینی نموده باشد

* آموزش کارکنان ICA از جمله مدیران و

استراتژی ICA در مورد برابری حقوق زن و مرد.

تشریح تعهدات سطوح مختلف اتحادیه بین المللی تعاون درباره مسئله جنسیت

- تنظیم خط مشی و سیاست گذاری در نشستها و گردهمانیهای قانونی (رسمی) ICA به منظور حصول اطمینان از دارا بودن تعهد مستقیم و بی واسطه نسبت به برابری حقوق زن و مرد.

۱- ایجاد برابری و توازن در انتخاب رؤسای مجامع و گردهمانیهای منطقه‌ای و جهانی از بین زنان و مردان و تشویق جدی سازمانهای وابسته به ICA برای اقدام مشابه.

۲- برقراری توازن جنسیت در هیأتهای اعزامی به مجامع و گردهمانیها و تشویق

- بستر سازی ذهنی برای کارکنان تعاونی و پذیرش عضو بر اساس مسائل و مشکلات جنسیت.

- ایجاد توازن بین کارکنان و هیأت مدیره منتخب شرکت به لحاظ مذکر و مؤنث بودن.

- حصول اطمینان از داشتن حس مسئولیت و ایجاد تعهد در اداره امور شرکت.

- تأمین و تخصیص نیروی انسانی و منابع مالی کافی.

اولویتها و پیشنهادات

۱- بیانیه روشن و صادقانه رهبری ICA مبنی بر تعهد نسبت به موضوع جنسیت:

- پیش نویس بیانیه رئیس ICA دبیر کل ICA، هیأت مدیره ICA و انتشار آن بر مبنای

نیل به اهداف اشتغال کامل مستلزم این است که دولت، جامعه شناسان و اصولاً جامعه مدنی شرایطی را فراهم نمایند که همه افراد بتوانند در کارهای مولد مشارکت داشته و از منافع یک شغل خوب و پر ثمر، بهره‌مند شوند. تعاونی‌ها، به عنوان بینگانه‌های اقتصادی علاقمند به جوامعی که در آنها به کار و فعالیت می‌پردازند، ایفای نقش می‌نمایند. در همین راستا، تعاونی‌ها در حفظ و حراست از دولتهای دموکراتیک و حتی صلح پایدار که از سوی نیروهای بسیکار ولی مؤثر در رویدادهای اقتصادی اجتماعی و نیز محرومین تهدید می‌شوند، سهم بسیار مهمی دارند.

سرپرستان منطقه‌ای.

* دبیر خانه‌ها و کمیته‌های تخصصی ICA (آموزش‌های خاص جنسیت برای دبیر خانه و کمیته‌ها به عنوان دوره‌های آموزشی کوتاه مدت یک یا چند روزه همزمان و در کنار مجمع مشورتی سالانه، می‌بایست سازماندهی و اجرا شوند).

دفتر بین المللی کار ILO اعلام نموده است که تقریباً در سطح جهان، بانوان ناتوان از تصدی مشاغل و پستهای رهبری (مدیریتی) در شرکتهای تولیدی اصلی و یا سازمانهای متعلق به بخش‌های خصوصی بوده‌اند که در غالب موارد هم ارتباطی با موضوع توانمندیها و استعدادهای ایشان نیز وجود نداشته است. لیکن توان و استعداد خاص بانوان برای خصوصاً ارتباطات گسترده، همکاری مبتنی بر روح جمعی و همچنین تعهد و پایبندی نسبت به سازمانهای مختلف و توانمندیها و ویژگیهایی آنان برای دستیابی به شبکه‌های کار و فعالیت تماسها و روابط با دنیای خارج اثبات شده است.

۳- توازن در هیأت مدیره، بازرسی و مدیر عامل منتخب، کارکنان و نیز آماده کردن فضا برای مشارکت بیشتر و گسترده‌تر بانوان در سطوح مختلف قدرت و تصمیم‌گیری:

* دستیابی به آرمان حداقل ۳۰ درصد پستهای تصمیم‌گیری توسط بانوان در سطح جهانی، منطقه‌ای و بخشی (هیأت مدیره ICA کمیته‌های اجرایی و یا شوراهای منطقه‌ای، کمیته‌ها و یا هیأت‌های اجرایی فرعی) تا سال ۲۰۰۵.

* تأمین و تعمیق آگاهیهای عمومی بر اساس نقش و سهم مثبت زنان در رده‌های تصمیم‌گیری در تعاونی‌ها

* بررسی وضعیت کارکنان ICA و خط مشی پرسنلی و نیز تشویق سازمانهای عضو نهضت جهت بررسی سیاستهای استخدامی و مقرراتی که بانوان را برای رسیدن به رده‌های تصمیم‌گیری هدایت می‌نماید.

* لحاظ نمودن عنصر آگاهیهای مربوط به جنسیت در تمام برنامه‌های مدیریت و انجام تحقیقات مرتبط با کسب و کار بانوان در رده‌های مختلف مدیریت.

مسائل مربوط به جنسیت می‌تواند از یک اولویت واقعی در کار برخوردار شود (مشروط بر آن که در زمینه حس مسئولیت و تعهد نسبت به موضوع، تضمین‌های لازم ارائه و پیشرفت‌های کیفی هم به اندازه توسعه‌های کمی قابل اندازه‌گیری باشند با درک این حقیقت که «اطلاعات خوب و استفاده خوبتر از آنها، مستلزم خط مشی خوب است».

۴- تعهد و ساختار رهبری (مدیریت):

* به کار گماردن افرادی در شرکت که در زمینه تأمین و تدارک موضوعات مربوط به جنسیت احساس مسئولیت و تعهد نمایند.

- حصول اطمینان از ایجاد و به کارگیری واحدهای ویژه بانوان در دفاتر منطقه‌ای که قادر باشند به طور منظم فعالیت‌های انجام شده در جهت تعمیق و توسعه حقوق برابر زنان و مردان را گزارش نمایند. به عنوان مثال ROAP (دفتر منطقه‌ای ICA) مشاوره ویژه مسائل بانوان را در اختیار دارند. در سایر واحدها و ادارات هم رسیدگی به امور زنان در برنامه‌های کاری گنجانیده شده‌اند اما وظیفه خاصی در مورد بانوان برای واحدهای مذکور پیش بینی و تعیین نگردیده است.

- از سازمانهای تخصصی وابسته به ICA

برای تعیین افرادی مسئول جهت پیگیری، گسترش و تعمیق مسائل مربوط به سطح کیفی فعالیت‌های بانوان و همچنین تهیه و ارائه گزارشات نریبط می‌بایست تقاضا به عمل آید.

* تدارک استراتژیهای منطقه‌ای جنسیت تا سال ۲۰۰۲ که شامل طرحهای عملیاتی دقیق و مبتنی بر جزئیات مربوط به گسترش توازن جنسیت در ساختار منطقه‌ای جنسیت و از جمله سازمانهای تخصصی منطقه‌ای و سازمانهای عضو باشد.

اطلاعات مورد نیاز برای مجموعه‌های تصویری (بصری) و یا اسناد و مدارک گویای بهبود کمی و کیفی توازن جنسیت می‌بایست جمع آوری و به کار گرفته شوند:

- اطلاعات و آمار پراکنده مربوط به جنسیت را برای بهره برداری اعضاء و کارکنان جمع آوری نمایند.

- تجربیات مثبت و سازنده و الگوهای قابل استفاده برای نیل به تساوی حقوق زن و مرد را می‌بایست از طریق سازمانهای عضو (با توجه به حجم و ظرفیت عملی آنها به عنوان کارفرما و همچنین ساختارهای علمی و آموزشی) و هیأت مدیره‌های منتخب آنها، کسب و مورد بهره برداری قرار دهید.

- گزارشات «الانه ICA مبنی بر توسعه برنامه‌ها و تعمیق و گسترش تساوی حقوق زنان و مردان نه تنها با هدف تأمین و ارائه گزارشات داخلی بلکه در سطوحی به مراتب وسیع‌تر را دریافت، ارزیابی و سپس منتشر نمایند.

- نمودارهای نشان دهنده حمایت‌های اجرایی از مشارکت زنان در برنامه‌های ICA را به

عنوان ایزاری برای تعیین شاخصهای پیشرفت یا عدم پیشرفت در این زمینه مشخص و اعلام نمائید.

گر چه برای انجام برخی اقدامات مربوط به ارتقاء سطح کمی و کیفی برابری حقوق زنان و مردان تخصیص منابع جدید کاملاً ضروری خواهد بود، معذالک به کنارگیری دویاره بسیاری از منابع موجود را نیز می‌توان مد نظر قرار داد. مشروط بر آن که انجام برنامه‌های مبتنی بر استفاده مجدد از منابع جاری، مستلزم تعهد واقعی نسبت به حقوق جنسیت و قائل بودن اولویت واقعی این امر باشد.

۵- منابع انسانی و مالی

* تقویم بودجه شرکت را با هدف اطلاع از میزان اعتبارات مالی تخصیص یافته به اقدامات مربوط به مسئله برابری حقوق زن و مرد و به ویژه برنامه‌های توسعه ارتباطات و آموزش کارکنان در این زمینه را، مورد ارزیابی دقیق قرار داده و بودجه مورد اشاره را بر مبنای تقویم سالانه به هیأت مدیره ICA و مسئولین سازمانهای عضو نهضت ارائه نمائید.

* برای انجام برنامه‌های جاری و آتی مربوط به موضوع جنسیت، سعی کنید منابع مالی جدیدی را جستجو و فراهم نمائید.

* در واقع استخدام و به کارگیری کارکنان جدید برای موضع توازن در تعداد زنان و مردان را مد نظر داشته باشید.

«در هر سازمانی همواره می‌بایست یک نفر از بادل توجه به تساوی حقوق زن و مرد اطمینان حاصل نماید!

چهار شرکت تعاونی موفق

رئیس اتحادیه بین المللی تعاون طی سخنرانی خود در «یونسکو» در ماه آوریل سال جاری، از تعاونی‌های نیل به عنوان نمونه یاد نمود:

* **تعاونی‌های فرآورده‌های لبنی در هند:**

یکی از زمینه‌های رشد و موفقیت تعاونی‌ها در هند، بخش فرآورده‌های لبنی می‌باشد که بیشترین تأثیر را در افشار مختلف بر جای گذاشته‌اند. امروزه بیش از

تعاونی‌ها، به گونه‌ای فزاینده، در ایجاد و تأمین سطح کیفی فرستهای شغلی برای گروه‌های خاصی از قبیل جوانان، زنان، افراد بومی، معلولین و بخشهای غیر رسمی در تلاش هستند.

شش میلیون نفر از کشاورزان شاغل در بخشهای دامداری و لبنیات، در بیش از ۶۰۰۰۰ تعاونی فرآورده‌های لبنی در سراسر آن کشور مشغولند. این تعاونی‌ها عمدتاً به بزرگترین و موفق‌ترین تجار هندی که در مجموع رقمی بالغ بر یک میلیارد دلار آمریکا درآمد سالانه برای کشاورزان عضو خود تولید می‌نمایند، تبدیل شده‌اند.

این شبکه بزرگ و جامع در واقع نتیجه فکری و اندیشه یک گروه کوچک از کشاورزان در ایالت «گجرات» بود که حدود ۵۰ سال پیش بر عیله ارقام غیر عادلانه پرداخت شده به آنان در ازاء دریافت شیر تولیدی توسط یک شرکت خصوصی فرآورده‌های لبنی در شهر «بمبئی» شورش کردند.

طی سالها، تعاونی‌های روستایی نیز در قالب یک اتحادیه منطقه‌ای بنا هم متحد و منسجم شدند و به این ترتیب امکان عملی برنامه ریزی مرحله‌ای و بازاریابی برای محصولات لبنی آنها فراهم آمد. با گسترش کمکهای مؤسسات توسعه ملی و بین المللی، این گونه شیوه تولید و بازاریابی در سراسر کشور در چار چوب طرحی موسوم به «عملیات سیلاب» اشاعه یافت.

کشاورزان تولید کننده فرآورده‌های لبنی، به لحاظ اقتصادی نیز منافع سرشاری نصیب خود نمودند. آنها نه تنها قیمت‌های عادلانه و مناسبی دریافت می‌کنند، بلکه در طول روز و بعد از تحویل و آزمایش مقدار شیرهای تولیدی خویش، در دو نوبت و جوه آن را دریافت می‌نمایند. آنها همچنین در عایدات و درآمدهای ناشی از بازاریابی برای محصولات خویش و از طریق حمایت برای سرمایه گذاری بیشتر از سوی تعاونی‌هایشان، شریک می‌شوند.

همچنین منافع اجتماعی مهمی برای آنها وجود دارد. یکی از نوآوریهای شرکت‌های تعاونی لبنی اصرار به اعضاء اعم از زن و مرد و فرقی نهدی گوناگون از پایینترین اقشار تا بالاترین برای تحویل شیرهای تولیدی خویش است. آگاهی از تحولات اجتماعی که چنین روشهایی را در روابط اجتماعی ایجاد می‌نمایند، چندان مشکل نیست. تعاونی‌های محصولات لبنی در خصوص آموزش اعضاء نیز اصرار و تأکیدات خاصی داشته و به این ترتیب امکان مشارکت ایشان در سطوح بالای تصمیم‌گیری در تعاونی‌ها را فراهم می‌آورند. کشاورزان تولید کننده فرآورده‌های لبنی در هند، زمین داران بسیار کوچکی بوده و یا اصولاً فاقد زمین می‌باشند، تعاونی‌ها در واقع به عنوان یک مدرسه واقعی جهت آموزش دموکراسی به آنان عمل می‌نمایند.

* توسعه تعاونی‌های روستایی در «نپین»:

تعاونی‌ها در آفریقای غربی، معمولاً در مقیاسهایی کوچک و نزدیک به افراد محلی، عملیات خود را انجام می‌دهند. در قلمرو حکومتی «بنی کوارا» در فاصله ۷۰۰ کیلو متری شمال، «کاتونوا» تولید کنندگان جزء (دهقانان، پرورش دهندگان دام و طیور و صنعتگران) یک تعاونی توسعه روستایی موسوم به «اکدور» - شرکت تعاونی توسعه روستایی در بنی کوارا - تأسیس نموده‌اند که تغییراتی بنیادین در زندگی آنها ایجاد نموده است.

این تعاونی موجب اعتبار و اقتدار منطقه «بنی کورا» گردید. تعاونی مذکور نسبت به تأسیس و راه اندازی یک داروخانه برای فروش داروهای ژنریک به قیمت عمده فروشی، یک فروشگاه مرکزی برای کالاهای مصرفی اعضاء و مصالح ساختمانی، مخازن و انبار و ذخیره آب مصرفی، مردم و احشام و طیور، همچنین بهینه سازی و بهبود وضعیت راههای محلی، به کارگیری یک جراح برای درمانگاه محلی و در نهایت تشویق به سواد آموزی افراد از طریق تهیه و ارائه موتور دوچرخه

به هر یک از دانش‌آموزان که با موفقیت امتحانات را پشت سر می‌گذارند اقدام نموده است.

کلیه این فعالیتهای اجتماعی در واقع از محل، منافع حاصل از عملکرد شرکت و نمایندگیهای تجاری وابسته به آن از قبیل فروشگاههای مصرف‌اعضاء، قهوه‌فروشیها و پمپ‌بنزین‌ها، تأمین مالی می‌شود که در نتیجه آن بنی کورا به یکی از تولیدکنندگان درجه یک پارچه و کتان در منطقه «بنین» تبدیل گردیده است.

* شرکتهای تعاونی اعتبار و پس انداز در سریلانکا:

تعاونی‌های اعتبار و پس انداز در بسیاری از کشورهای در حال توسعه به شرکتهای موفق تبدیل شده‌اند و یکی از دلایل عمده این موفقیت نیز، احتراز از کنترل و نظارت دولتی بر آنان است.

نهضت موسوم به «ساناسا» در سریلانکا که در واقع مخفف یک واژه محلی به عنوان *Sinhalese* می‌باشد، همواره متعهد به خدمت به نیازمندان و فقرا در مناطق روستایی و رفع گرفتاریهای اعضا بوده است.

تعاونی‌های ساناسا در سرتاسر کشور و از جمله ایالت «تامیل» دیده می‌شوند. در عین حال به منظور تشویق به مشارکت دموکراتیک توسط اعضا تعداد مورد نیاز در تعاونی‌های اولیه به ۶۰۰ عضو محدود گردیده است. هر سه سال یکی بار یک کنگره ملی که رقمی معادل ۱۵۰۰۰ تا ۲۰۰۰۰ عضو را در خود جای می‌دهد و به یکی از رویدادهای اجتماعی اصلی تبدیل می‌شود، برگزار می‌گردد.

برخی مطالعات اخیر، نشان می‌دهد که «ساناسا» پس اندازها و اعتبارات سرمایه‌های پایدارتر و مطمئن‌تری نسبت به ذخائر «گرامین بانک» - «بنگالادش» که برای انجام فعالیتهای اعتباری خود، نیازمند کمکهای مالی خارجی می‌باشد، برای اعضا خویش فراهم نموده است. «ساناسا» با اعتقاد و تعهد نسبت به توسعه روستایی، خدمات بیمه‌ای گوناگونی را برای اعضا فراهم نموده و حتی در بسیاری از مناطق

دولتها می‌بایست دریابند که اعمال سیاستهای حمایتی در جهت تقویت تعاونی‌ها، پیشرفتهای اقتصادی اجتماعی را علاوه بر گسترش و تعمیق زمینه‌های رشد و توسعه کمی و کیفی جامعه تحت حکومت آنها به دنبال خواهد داشت.

دور دست آن کشور برای افراد خدمات پس‌نستی، افتتاح نموده است. و به این ترتیب به یکی از بزرگترین نهضتهای اجتماعی در سریلانکا و یکی از ریشه دارترین تعاونی‌ها در نهضت جهانی تعاون مبدل شده است.

* شرکتهای تعاونی خدمات در آمریکای جنوبی:

یکی از مسائل و مشکلات مشترک جمعیت‌های روستایی در بخشهای جنوبی آمریکای لاتین، عدم اعتماد و اطمینان از بهای معقول و عادلانه برق، آب و خدمات مخابراتی (تلفن) می‌باشد.

متعاقب تجربه مناطق روستایی در آمریکا (جائی که تعاونی‌های برق روستایی بیش از نیمی از خطوط برق و انرژی را در اختیار داشته و به بیش از ۲۵ میلیون نفر از شهروندان آمریکایی در روستاها خدمات ارائه می‌نمایند، تعاونی‌های مصرف کنندگان در برخی از کشورهای آمریکای لاتین نظیر آرژانتین، بولیوی، شیلی و برزیل تأسیس شده‌اند.

در آرژانتین، تعاونی‌های برق رسانی در دهه ۱۹۲۰ شروع به مقابله با تولیدکنندگان خارجی الکتریسیته نمودند. امروزه تقریباً ۵۰۰ شرکت تعاونی خدمات معادل ۱۹ درصد از برق مورد نیاز در کشور را در ۹۰۰ منطقه جمعیت توزیع می‌نمایند. همچنین ۱۳۰ شرکت تعاونی ارائه دهنده خدمات تلفنی و ۲۲۰ تعاونی تأمین کننده آب آشامیدنی، مشغول به کار می‌باشند.

در کشور بولیوی، در سال ۱۹۶۰ در منطقه «سانتا کروز دلا سیرا» تعاونی‌های

خدماتی آغاز به کار کردند. هم اکنون ۸۳ تعاونی برق رسانی و ۱۶ تعاونی خدمات تلفنی، بخش وسیعی از کشور را تحت پوشش خود دارند.

در شیلی نیز، تعاونی‌های برق رسانی متعلق به مصرف کنندگان، به بیش از ۲۵ درصد جمعیت روستایی ارائه خدمات می‌نمایند. در برزیل هم در اواخر دهه ۱۹۷۰، اقدامات مشابهی انجام شده‌اند، لیکن در حال حاضر ۲۰۲ شرکت تعاونی خدماتی، به حدود ۲۷۰۰۰۰ مصرف کننده ارائه خدمت می‌کنند.

ملاقات آقای رودریگز با «پاپ»

در دوم ماه مه، آقای روبرتو رودریگز، رئیس اتحادیه بین المللی تعاون، به نمایندگی از سوی معاونان جهان، در کلیسای «اس. تی. پیتر ST.Peter» با رهبر کاتولیکهای جهان ملاقات و گفتگو نمود. آقای رودریگز طی این دیدار که به مناسبت روز اول ماه مه و جشنهای کارگری در رم با حضور «ژان پل دوم» در مقابل بیش از ۲۰۰۰۰۰ شرکت کننده از ۵۴ کشور جهان و با دعوت به سوی «همبستگی جهانی» از سوی وی صورت گرفت، فرصت یافت در ارتباط با همین موضوع (همبستگی) با پاپ گفتگو کند.

آمدورفتها

* آقای چرل. هی. ون *Churll Hee Won* یکی از اعضا هیأت مدیره *ICA* به عنوان یک عضو پارلمانی کره در خلال انتخابات ملی ۱۲ آوریل انتخاب شد. او به عنوان نماینده بخش کشاورزی کره و تعاونی‌های کشاورزی به کار ادامه خواهد داد و نیز به عنوان یک عضو کمیته پارلمانی برای نظارت بر کار کشاورزی، جنگلداری و ماهیگیری به ادامه فعالیت خواهد پرداخت.

* خانم «مری تریسی» اداره سرپرستی *ICA* را ترک کرد او به عنوان مدیر ارتباطات برای حضور نهضت تعاون در نشستهای جهانی کمکهای شایانی کرد و اخیراً هم حضور نهضت تعاون در «شبکه جهانی اینترنت» مرون تلاشهای او است. ایشان همچنین به عنوان «بیسر *ICA*» در کمیته ارتباطات جهانی» خدمت می‌نمود.